

Aan: ODMH
Omgevingsdienst Midden- Holland
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 45
2800 AA Gouda
[REDACTED]@odmh.nl

Projectnummer: 09.031-08

Datum: 27 november 2025

Betreft: Aanvraag omgevingsvergunning inzake onderhouds- en verduurzamingsplan Dorpskerk Bodegraven

Geachte [REDACTED]

Op 24 maart 2025 hebben wij een conceptverzoek ingediend in het Omgevingsloket. Dit vooroverleg is middels een brief d.d. 03-11-2025 door u afgesloten. Op basis van de besproken uitgangspunten in het vooroverleg dienen wij nu de definitieve aanvraag voor de omgevingsvergunning in. In deze brief willen wij per punt een korte toelichting geven. Het betreft de volgende planonderdelen:

- 1) Regulier onderhoud.
- 2) Het vervangen van de vloerverwarming.
- 3) Het verduurzamen van de verwarmingsinstallatie in combinatie met het creëren van een loggia.
- 4) Plaatsen binnenvoorzetramen bij de gevelkozijnen.
- 5) Plaatsen tochtsluis in hal onder toren en uitgang koor.
- 6) Aanbrengen (terugbrengen) van een extra (vlucht)uitgang aan de zuidoostkant van het koor.
- 7) Terugbrengen doorgang tussen consistorie en schip.
- 8) Wijzigen van de rijksmonumentale en te handhaven interieuronderdelen.
- 9) Verplaatsen en duurzame opslag koorschot (1674) met schildering (1873).

Toelichting per planonderdeel:

- 1) Regulier onderhoud:

Bij het dit jaar uitgevoerde reguliere (vergunningsvrije) onderhoud is er scheurvorming in de gevel hersteld (exterieur). Daar waar aan de binnenzijde ook scheuren zichtbaar zijn worden deze gecombineerd met de overige hieronder omschreven binnenwerkzaamheden hersteld.

- 2) Vervangen van de vloerverwarming:

De in 1968-1971 aangebrachte vloerverwarming in de kerk wordt vervangen. De historisch waardevolle vloerafwerking wordt opgenomen en later teruggeplaatst overeenkomstig de aanwezig detaillering (geplaatst in de kalkmortel). De verdeler van de vloerverwarming zal uit het zicht geplaatst worden.

- 3) Verduurzaming verwarmingsinstallatie:

Op tekening BS- 002 is de bestaande situatie van de zolder boven het kerkelijk bureau aangegeven. Op tekening DO-102 is de nieuwe situatie aangegeven. Er wordt op deze zolder een loggia gecreëerd

waar de buitenunit van de warmtepompinstallatie komt te staan. De buitenunit wordt zoveel mogelijk uit het zicht geplaatst (onder de kaplijn). De afkomende dakpannen zullen worden bewaard.

4) Plaatsen van binnen- voorzetramen:

Op tekening DO-202 is aangegeven welke kozijnen voorzien worden van binnen- voorzetramen/ achterzetkozijnen. Op de tekeningen A01, A02, A03, zijn de verschillende aanwezige details uitgewerkt. Het vuren stelkader wordt aan de gevelkozijnzijde geschilderd in een antracietgrijze kleur. De stijlen en roeden van het aluminium raam worden uitgelijnd met de roeden van de houten kozijnen en de brugstaven bij de glas- in lood vensters. Aan de gevelkozijnzijde wordt het raam uitgevoerd in antracietgrijs, aan de binnenzijde wordt het raam uitgevoerd in een witte kleur zoveel als mogelijk overeenkomstig de bestaande witte kleur van de kozijnen.

In het vuren stelkader onder en boven in de kozijnopeningen worden ventilatiegaatjes aangebracht zodat er een basisventilatie achter het voorzetraam ontstaat die condensvorming zoveel als mogelijk voorkomt.

5) Plaatsen van een tochtsluis bij entreehal toren en uitgang koor:

Bij de ingangen aan de westzijde en de oostzijde van de kerk wordt een voorportaal gerealiseerd. Op tekening DO-201 is de aluminium schuifdeur bij de westgevel uitgetekend. Deze wordt gepoedercoat in ral 7044 (zijdegrijs).

Op tekening DO-204 is het hardglazen voorportaal bij de oostgevel uitgetekend.

6) Aanbrengen (terugbrengen) van een extra (vlucht)uitgang aan de zuidoostkant van het koor:

In de nieuwe indeling van de kerk worden zitplaatsen toegevoegd. Om de capaciteit van de vluchtwegen navenant te laten groeien wordt er in de zuidoostkant van het koor een deuropening gerealiseerd. De positie is overeenkomstig een deuropening die in het verleden op deze positie heeft bestaan. De vormgeving van de nieuwe doorgang is sober, overeenkomstig de bestaande doorgangen/ deuropeningen in de kerk. De nieuwe doorgang is uitgewerkt op tekening DO-203.

7) Terugbrengen doorgang tussen consistorie en schip:

Tussen de consistorie en het schip wordt een doorgang teruggebracht zoals deze in het verleden hier ook heeft bestaan. Deze doorgang is uitgewerkt op tekening DO- 205.

8) Wijzigen van de rijksmonumentale en te handhaven interieuronderdelen:

Als gevolg van de werkzaamheden aan de vloerverwarming wordt de bestaande interieurinrichting uit de kerk gehaald. Bij het opnieuw inrichten na afloop van de werkzaamheden wordt gekozen voor een andere indeling. De bestaande indeling van de kerk is aangegeven op tekening BS-101. De nieuwe indeling van de kerk is aangegeven op tekening DO-101a. De trap naar de preekstoel blijft op dezelfde plek, aan de linkerkant. Hiermee wordt een aanpassing van de preekstoel voorkomen. Vanwege de kortere zichtlijnen wordt het onderste deel van de preekstoel (onder het geprofileerde voetstuk) gedemonteerd en opgeslagen in de bidkapel. De trap naar de preekstoel wordt aangepast en met twee treden ingekort. Het klankbord wordt in de nieuwe situatie bevestigd tegen de stenen kolom (overeenkomstig de periode voor 1968). Deze aanpassing is ook aangegeven op tekening DO-206.

9) Verplaatsen en duurzame opslag koorschot (1674) met schildering (1873):

Op tekening DO-206 is aangegeven wat de uiteindelijk gewenste situatie is betreffende de positie van het koorschot in de nieuwe plattegrondindeling:

De preekstoel en de koorhekken worden herplaatst in het nieuwe liturgische centrum.

Het koorschot wordt één travee naar achteren verplaatst in het koor.

De middelste delen van het koorschot worden ten behoeve van de te realiseren vluchtweg gedemonteerd en opgeslagen in de bidkapel.

De bovenste beschilderde delen van het koorschot worden gedemonteerd en opgeslagen in de bidkapel.

De keuze voor opslag in de bidkapel heeft te maken met de hoogte van de bidkapel. De onderdelen van het koorschot kunnen hier probleemloos in de volle lengte ondersteund tegen de muur geplaatst en afgeschermd worden. De bidkapel wordt gebruikt en wordt hierdoor enigszins verwarmt. Hierdoor ontstaat er een geconditioneerd klimaat dat goed is voor opslag.

De motivatie voor demontage van de schildering:

In de huidige situatie neemt de schildering veel licht weg dat door de koorramen valt. Wanneer het koorschot als één geheel naar achteren verplaatst wordt vanwege de gewenste toevoeging van zitplekken, dan wordt dit licht nog steeds weggenomen en achter het koorschot blijft een donkere en onaangename ruimte over. In het nieuwe indelingsplan worden de individuele elementen waar het koorschot in het verleden uit is samengesteld opgedeeld. Het oorspronkelijke, oudste gedeelte van het koorschot wordt achter de stoelen geplaatst. Het vormt een mooie en praktische afscheiding van de koffiecorner en de kerkzaal. Over het schot kan het licht door de koorvensters heen de kerkzaal invallen, hetgeen een mooie en ruimtelijke beleving geeft.

De kerk is ooit gebouwd met als doel dat er liturgische handelingen plaats kunnen vinden. Tot de dag van vandaag vinden deze ook in de Dorpskerk plaats. De nieuwe indeling van de kerk en de nieuwe opstelling van het koorschot leiden er ons inziens toe dat het koorschot binnen de liturgische functie voor nu en de komende jaren een waardevolle plaats heeft. Wanneer het schot in de nieuwe indeling ongewijzigd gehandhaafd zou blijven (inclusief schildering) zouden de meerwaarden van de extra lichtinval in de kerk en de plezierige ruimte achter het schot (koffiecorner) niet naar voren komen.

De onderdelen die in de nieuwe situatie niet passen worden zorgvuldig opgeslagen. Mocht er in de toekomst een andere visie of wens voor de indeling van de kerk komen dan kunnen de delen in deze toekomstige situatie weer een plek krijgen. Dit maakt de nu beoogde ingreep reversibel.

Resumé:

Inzake de verduurzaming van de Dorpskerk hebben de afgevaardigden van de Hervormde Gemeente Bodegraven- Nieuwerbrug, ondergetekende, [REDACTED] [REDACTED] namens de Omgevingsdienst Midden Holland en de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit meermaals overleg gehad. Wij hebben dit overleg als plezierig en constructief ervaren. Uit de afrondingsbrief die opgesteld is aan het einde van het vooroverleg hebben wij opgemaakt dat de planonderdelen zoals omschreven onder punt 1-7 uw goedkeuring kunnen dragen. Met betrekking tot de preekstoel hebben wij conform uw opmerking overgenomen dat de trap van de preekstoel in de nieuwe situatie aan dezelfde zijde blijft

overeenkomstig de bestaande situatie. Echter hebben wij wel aangegeven dat het onderste deel gedemonteerd wordt. Anders zou in de nieuwe indeling de voorganger op de preekstoel te hoog komen te staan ten opzichte van de toehoorders (zichtlijnen zijn in de nieuwe indeling aanmerkelijk korter dan in de bestaande indeling). Op dit punt wijken we af van uw advies in de afrondingsbrief, maar wij hopen dat onze motivatie omtrent dit punt voor u overtuigend zal zijn. Ook voor wat betreft de demontage van de schildering boven het koorschot (punt 8) wijken wij af van uw advies. Wij hebben nu gekozen voor geconditioneerde opslag in plaats van het herplaatsen van de schildering in een andere opstelling. U ziet de schildering het liefst geheel onaangeroerd. Wij hopen echter voldoende gemotiveerd te hebben waarom de nieuwe indeling voor het liturgisch gebruik van de kerk zo'n hoge waarde heeft.

Wij hopen dat u voor de aangevraagde werkzaamheden een omgevingsvergunning af wilt geven en zien het verloop van de procedure in vertrouwen tegemoet.

In afwachting van uw reactie,

Met vriendelijke groet,

Planresult Rijnland

Bijlagen:

01. Afrondingsbrief vooroverleg d.d. 3-11-2025

02. Bouwhistorische verkenning Wevers en Van Luipen:

- 20250715_Dorpskerk Oude Markt 1 Bodegraven Bouwhistorische verkenning
- Notitie onderhoud en verduurzaming Dorpskerk Bodegraven_20250716

03. Tekeningen:

BS-002	Zolder Kerkelijk Bureau (bestaand) 11-09-2025 (A)
BS-101	Plattegrond Dorpskerk (bestaand) 11-09-2025 (A)
DO-101a	Nieuwe indeling Dorpskerk 20-11-2025 (A)
DO-102	Zolder Kerkelijk Bureau (nieuw: loggia t.b.v. installaties) 20-11-2025 (B)
DO-201	Uitwerking glazen pui entreehal toren 20-11-2025 (B)
DO-202	Overzicht te plaatsen achterzet-kozijnen 20-11-2025 (B)
DO-203	Uitwerking nieuwe in-/uitgang koor 20-11-2025 (A)
DO-204	Uitwerking glazen tochtportaal koor 20-11-2025 (A)
DO-205	Uitwerking nieuwe doorgang kerkzaal/ consistorie 20-11-2025 (A)
DO-206	Herbestemming koorschot/doophekken en preekstoel 20-11-2025 (A)
Details 1 en 2	Details bij nieuwe in-/uitgang koor 20-11-2025
Detail 3	Detail bij nieuwe doorgang naar kerkzaal 20-11-2025
Details A01 t/m A03	Details van achterzetramen in 3 verschillende situaties 20-11-2025
Isoglas Proline 32- voorbeeld uitwerking	
Referentiebeelden Isoglas Proline 32 stalen achterzetramen	